

Høringssvar – samordning av PP-tjenesten og Fagenheten

Fra Utdanningsforbundet og Samfunnsviterne, Skien PP-tjeneste (PPT)

Innledning

Utdanningsforbundet og Samfunnsviterne i Skien PPT har vurdert forslaget om å utrede mulighet for å samorganisering av Fagenheten og PPT. Vi ser at det kan finnes mulige gevinster ved et tettere samarbeid, men vurderer samtidig at forslaget reiser betydelige faglige, juridiske og styringsmessige utfordringer. Vår hovedbekymring er at en eventuell samorganisering kan svekke PPTs rolle som uavhengig, sakkyndig instans, rettssikkerheten til barn og foresatte, samt svekke en tydelig ansvars- og rollefordeling i kommunen.

PPTs lovpålagte rolle må ivaretas

Kommunen er etter barnehageloven §33 forpliktet til å ha en pedagogisk-psykologisk tjeneste. PPT skal være en sakkyndig og rådgivende instans, og skal ikke inneha en utøvende rolle. PPTs mandat er todelt der det skal jobbes både systemrettet (bistå med organisasjons- og kompetanseutvikling) og individrettet (sakkyndige vurderinger). Som sakkyndig instans skal våre vurderinger bygge på faglige vurderinger, og ikke på økonomiske, organisatoriske eller politiske hensyn. Det er viktig at dette ivaretas ved en eventuell samorganisering.

Tidlig innsats og forebygging er først og fremst en del av PPTs mandat. Dette bør styrkes gjennom økte ressurser til PPT og tydelig prioritering av systemarbeid. Fagenheten skal primært utøve spesialpedagogisk hjelp på bakgrunn av tilrådning fra PPT. En samorganisering vil ikke nødvendigvis styrke forebygging, men kan tvert imot svekke PPTs kapasitet til dette arbeidet.

Skille mellom vurdering, vedtak og gjennomføring/mulig risiko ved samorganisering

Barnehageloven etablerer et tydelig system gjennom §31 (kommunens ansvar for spesialpedagogisk hjelp), § 33 (PPT som sakkyndig instans) og § 34 (krav om sakkyndig vurdering før vedtak). Vi mener det er nødvendig med et tydelig skille mellom disse tre, og at en sammenblanding av disse funksjonene rent organisatorisk kan gi en risiko for at kommunen bryter god forvaltningsskikk og lovens intensjon.

Samorganisering av Fagenheten og PPT vil kunne medføre økt risiko for rolleblanding mellom sakkyndig og utøvende instans, dette vil kunne medføre habilitetsutfordringer og svekket tillitt til sakkyndige vurderinger. Vi ønsker at dette vurderes og at det lages gode rutiner/rammer for å unngå dette ved en eventuell samorganisering, slik at barn og foresattes rettssikkerhet ikke svekkes. Foresatte skal være trygge på at PPT er nøytrale og uavhengige av Fagenhetens utøvende mandat i individsaker, på lik linje som for barn i opplæringspliktig alder.

Inkonsekvent organisering i Skien kommune

Skien kommune har i dag valgt en tydelig modell i skolen, der spesialpedagogiske tjenester er organisert i Spesialpedagogisk enhet (SPE), adskilt fra PPT. Dette er gjort på bakgrunn av

vurderinger gjort i en arbeidsgruppe for kort tid tilbake. En annen organisering for barnehagefeltet vil skape ulik praksis internt i kommunen, svekke styringsklarhet og bryte med prinsippet om lik organisering av like tjenester.

Styrers rolle

Etter Barnehageloven §24 har styrer ansvar for kvaliteten på det pedagogiske arbeidet, organisering av tilbudet og oppfølging av vedtak om spesialpedagogisk hjelp. Dette forutsetter at det er klare styringslinjer og en tydelig rollefordeling. En samorganisering vil kunne svekke styrers reelle handlingsrom, skape uklarhet om ansvar for kvalitet og gjennomføring, samt gjøre det vanskeligere å integrere hjelpen i barnehagens helhetlige tilbud.

Ledelseskapasitet PPT

PPT har over lengre tid hatt lite ressurs avsatt til ledelse, sammenliknet med tilsvarende tjenester på lik størrelse i andre kommuner. Ved inneværende budsjettår ble det tildelt midler til 100% avdelingsleder med økonomi- og personalansvar, som var en nødvendig dobling av ledelsesressursen ved enheten. Tjenesten er fremdeles i utvikling, med økt fokus på systemarbeid og forebygging. En samorganisering vil kunne føre til ny organisatorisk uro, svekke pågående utviklingsarbeid og øke behovet for ledelse betydelig. Det er avgjørende at en samorganisering ikke reduserer ledelseskapasiteten, og det vil være behov for at det følger med en egen lederressurs til Fagenheten.

Gjennom de siste årene har det i tillegg blitt lagt flere prosjekter innunder PPT. Vi er nå 32 ansatte. En samorganisering vil medføre en stor organisasjon, da Fagenheten er tilsvarende i størrelse som PPT i dag. I dag er det flere arbeidsområder som PPT har ansvar for (rådgivere skole/barnehage/voksenopplæring, logopeder, skolelos, skolemiljørådgivere). Det er viktig å arbeide for et godt og trygt psykososialt arbeidsmiljø ved arbeidsplassen. En samorganisering vil føre til dobling av personalet, og det vil være nødvendig å sette av midler til organisasjonsutvikling og kulturbygging for at alle ansatte skal føle seg reelt tilhørende i samme enhet – ikke bare på papiret. PPT og Fagenheten er per i dag lokalisert i to forskjellige etasjer, det må etterstrebis at alle har den samme tilhørighet til enheten de er en del av.

Dersom en samorganisering likevel vurderes må det gjennomføres med to ulike budsjetter for PPT og Fagenheten. Det må være et tydelig skille mellom sakkyndig og utøvende funksjon og det må etableres egen lederfunksjon for de som har en utøvende rolle. Dette er nødvendig for å sikre faglig integritet, etterprøvbare ressursbruk og god internkontroll.

Avslutning

Forslaget om samorganisering fremstår som en tilsynelatende effektivisering, men innebærer i realiteten en økt risiko for rolleblending, svekket rettssikkerhet og uklar styring. Skien kommune har allerede en velfungerende modell på skoleområdet som ivaretar lovens krav til rollefordeling. Det er derfor vanskelig å se at en annen organisering for barnehageområdet vil være hensiktsmessig. Denne modellen er 2 år gammel.

Valg av organisering på dette området handler i siste instans om et barnets beste perspektiv, sikre barn og foresattes rettigheter, kvalitet i tjenestene og tillit til kommunens beslutninger. Dette tilsier at man bør velge løsninger som styrker – ikke svekker – tydelige roller og ansvar.

På bakgrunn av dette anbefaler Utdanningsforbundet og Samfunnsviterne at Fagenheten ikke organiseres under PPT. Dette sørger for å opprettholde PPT som en uavhengig instans. Alternative organiseringsmodeller bør utredes nærmere slik at styrers rolle og ansvar styrkes og en opprettholder skille mellom vurdering, vedtak og gjennomføring.

Fagenheten har de siste årene vært gjennom flere organisatoriske endringer. Det er behov for at de nå får forutsigbarhet og ro. Vi ønsker derfor at det skal være gode vurderinger, som ivaretar alle berørte ansatte.

Videre må tillitsvalgte og verneombud i de ulike enhetene involveres reelt, medbestemmelse ivaretas i tråd med lov- og avtaleverk, og foreldreperspektivet inkluderes tydelig.

Videre ønsker vi at det redegjøres for målsettingen med en samorganisering av PPT og Fagenheten. Dette mener vi ikke kommer godt nok frem i høringsforslaget og kunnskapsgrunnlaget.

På vegne av Samfunnsviterne og Utdanningsforbundet,

Elin Aaltvedt-Ulstrup

Carina L. Olaussen

Tillitsvalgt, Samfunnsviterne

Tillitsvalgt, Utdanningsforbundet

